

EXCURSIÓ A SANT CIPRIÀ DE VALLDOREIX.

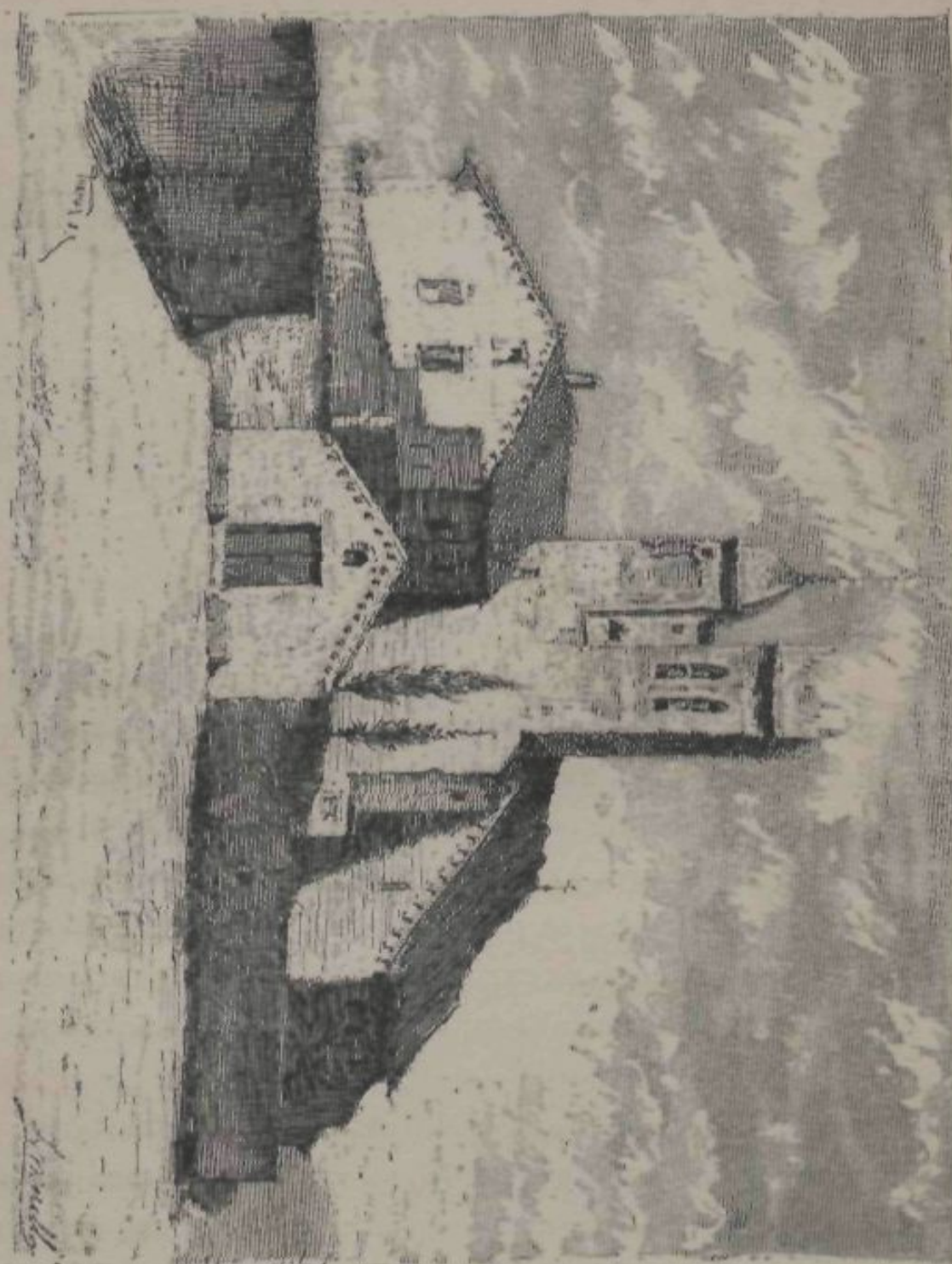
2 Desembre 1877.

Malhauradament á la excursió de Sant Cugat del Vallés fóren ben pochi los que hi assistiren y per aytal motiu no doná los resultats que eran d' esperar de lloch tan important; be prou havia indicat que era necessari anar á Valldoreix pera que fos mes profitosa la excursió, puix es de tothom conegut lo mes minim del monastir de Sant Cugat, essent complertament ignorat lo mes important de Valldoreix; mes com que qui molt abraça poch estreny, prou feynas tinguérem ab procurar que la excursió que oficialment practicavam no desmeresqués de las altres, tota volta que tanta importancia tenia.

Lo dia 2 d' aquest mes aplegats amigablement alguns de nostres sócis practicáren la excursió que mes amunt senyalo y de la que os vaig á donar compte, perque essent la Associació, be podem dir, investigadora, fora de planyer que haguéssiem deixat lo ignorat de tothom per lo admirable, pero ja admirat, monastir de Sant Cugat del Vallés.

La església parroquial de Sant Ciprià de Valldoreix està situada en un puig que formen les montanyes que separen

VALLDOREIX.

Dibuix de D. J. Morell, de un croquis de D. Eudalt Canibell

a Barcelona del pla del Vallès, a una mitja hora escassa de Sant Cugat.

Apar d' origen bisanti y d' aquest estil es la senzilla porta d' entrada; la environa 'l cementir, donantli cert caràcter agradable relativament al lloch. L' interior es una barreja de tots los estils ó gustos arquitectonichs que han predominat en nostra terra, desde 'l místich bisanti fins al degenerat barroch. La nau apar gòtica. La primera capella lateral de má dreta es del meteix estil, qual bonica volta recorda la bella arquitectura de la Llotja de Saragossa. Conté aqueixa capella un quadro de *La Cena* de regular composició. La segona capella res té de particular, y la tercera no té altre cosa digne com no sia lo bon gust de la galana arquitectura del segle xvi ó renaixement que contrasta ab los dos altars xurriguereschs que conté.

VALLD'OREIX.—PICA D' AYGUA BENEYTA.

Dibuix de D. J. Morell,
de un croquis de D. Eudalt Canibell.

De las duas capellas laterals de la esquerra mereix un detingut estudi per la bonesa de sas pinturas la primera; los trajos de sas figuras demostren que pertanyen als temps de Felip II. Sobre tot se recomana per la bellesa, vigor y veritat del colorit, essent molt regular lo dibuix.

La pica de l' aygua beneyta feu sortir de tots nosaltres una exclamació de goig y no pot

menys d' esser així per qui sent amor pera l' estudi de la arqueología. Es ben igual als capitells del monastir de Sant

Cugat y está colocada damunt d' una columneta sostinguda per una senzilla base.

VALLDOREIX.—PLANTA DE LA PICA.

Dibuix de D. J. Morell,
de un croquis de D. Edualt Canibell.

L' altar major es lo mes desgraciat qu' hage fet concebre lo mal gust barroch y per desgracia es lo mes estimat de la esglesia per esser tot ell daurat, inclús las dolentas figuras que mes que á devoció excitan á riure, tant per sas formas com per llur expressió. Aqueix mal gust que per espay de mes de

dos segles ha rublert d' anacronismes y adefessis nostres mes bells monuments, s' ha deixat sentir poderosament en la parroquia de Sant Ciprià de Valldoreix. ¡Qui sab si lo mal gust no hagués imperat en nostra terra si avuy podriam admirar un senzill altar bisanti ó gòtic ab tota sa puresa, que tant serviria pera estudiar las costums y trajos d' época tant desconeguda!

En l' arxiu restan alguns pergamins, entre 'ls quals crech que sols son notables dos ó tres.

Entre ells n' hi ha un del segle xvii, dat en lo monastir de Santa Caterina de Barcelona, firmat per lo prior; en un temps no llunyá devia penjarne algun segell qué no deixaria d' esser curios y que, á ben segur, deu conservar algun coleccionista que devia arrencarlo. Aytal document es un permís pera la fundació de la confraria de la Minerva ó del Roser; dos d' aquells documents son del segle xiv, altres del xv, xvi y xvii.

Recullírem lo segell de la parroquia y los goigs de Sant Ciprià pera las coleccions particulars y de la Associació, com també traguérem los cròquis que acompanyan eixa petita nova, y en Gibert (Pau) algun trajo del bell retaule de Valldoreix. En Bertran y Bori també copià un bonich tipo d' un cavaller.

Après anàrem á Sant Cugat dirigintnos envers lo claustre, del que copiàrem alguns capitells que serán cedits al Album de nostra benvolguda Associació.

Allavors estava visitant aquell admirable tresor de la arquitectura bisantina lo Sr. Governador d' esta provincia D. Cástor Ibañez de Aldecoa, ¡vulla Deu que 'l resultat d' aquella visita redundi en be del preciós monument!

E. CANIBELL.

(Excursió particular.)